

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 10 (269) ТРАВЕНЬ

2013

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 10 (269) травень 2013

Частина III

Засновано в лютому 1997 року (27)
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку
наукових фахових видань України
(педагогічні науки)
Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних
«Україніка наукова» (угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № від 26 квітня 2013 року)

Виходить двічі на місяць

Засновник і видавець –
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор **Курило В. С.**

Заступники головного редактора –

доктор педагогічних наук, професор **Савченко С. В.**

Випускаючі редактори –

доктор історичних наук, професор **Бур'ян М. С.,**

доктор медичних наук, професор **Виноградов О. А.,**

доктор філологічних наук, професор **Галич О. А.,**

доктор філологічних наук, професор **Глуховцева К. Д.,**

доктор педагогічних наук, професор **Горошкіна О. М.,**

доктор сільськогосподарських наук, професор **Конопля М. І.,**

доктор філологічних наук, професор **Синельникова Л. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Харченко С. Я.**

Редакційна колегія серії „Педагогічні науки”:

доктор педагогічних наук, професор **Ваховський Л. Ц.,**

доктор педагогічних наук, професор **Гавриш Н. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Докучаєва В. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Лобода С. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Максименко Г. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Ротерс Т. Т.,**

доктор педагогічних наук, професор **Сташевська І. О.**

доктор педагогічних наук, професор **Хриков Є. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чернуха Н. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чиж О. Н.**

Редакційні вимоги

до технічного оформлення статей

Редколегія «Вісника» приймає статті обсягом 4 – 5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, правє й лівє) — 3,8 см ; верхній колонтитул — 1,25 см , нижній — 3,2 см .

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2012.

Статті у „Віснику” повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13 – 14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова „Список використаної літератури” або після слів „Список використаної літератури і примітки” (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

Статтю закінчують 3 анотації обсягом 15 рядків (українською, російською) та 22 рядки (англійською) мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові автора, назви статті та ключовими словами (3 – 5 термінів).

Стаття повинна супроводжуватися рецензією провідного фахівця (доктора, професора).

На окремому аркуші подається довідка про автора: (прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи, посада, звання, учений ступінь; адреса навчального закладу, кафедри; домашня адреса; номери телефонів (службовий, домашній, мобільний).

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МИСТЕЦЬКОЇ ТА ПОЛІХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ

1. **Анікіна Г. О.** Сучасні художні музеї: стан та перспективи розвитку. Активність музею в сучасній соціокультурній ситуації (з досвіду роботи Луганського обласного художнього музею) 5
2. **Борщенко Л. М.** Сучасні художні музеї: стан та перспективи розвитку. Культурна спадщина українського народу – основа естетичного виховання молоді 11
3. **Зюзіна Т. О.** Гуманітарна складова професійної підготовки у вищих навчальних закладах як засіб духовно-морального виховання студентів 20
4. **Камінська А. В.** Проблеми і перспективи розвитку дизайн-освіти в Україні 25
5. **Козир А. В.** Система принципів фахової підготовки викладачів мистецьких дисциплін 30
6. **Овчаренко Г. Е.** Система мистецької освіти Східноукраїнського регіону 36
7. **Паньків Л. І.** Методичні напрямки організації позаурочної мистецької діяльності школярів у контексті сучасної гуманістичної парадигми освіти 43
8. **Пономарьова О. М.** Методологічні підходи і принципи підготовки фахівців мистецьких спеціальностей у вищих навчальних закладах України 49
9. **Сердюк С. М.** Формування навчальної та професійної мотивації студентів творчих спеціальностей 62

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

10. **Анікіна Т. О., Голубенко Є. В.** Аналіз сучасного українського живопису (на прикладі творчої спадщини Олега Щиголева) 68
11. **Закорецька А. М.** Монументальна ленініана на площі Революції міста Луганська 73
12. **Ковальова Г. Г.** Музично-педагогічна діяльність М. В. Лисенка в контексті культури музичного романтизму другої половини XIX століття 80
13. **Ковбасюк А. М.** Педагогічна діяльність співаків другої половини XX ст. в контексті розвитку Львівської вокальної школи 85
14. **Павлова О. І.** Розвиток образотворчого мистецтва на теренах України у кінці 50-х-80-х роках XX століття 91

15. **Штурмак І. В.** Поезія Т. Г. Шевченка у творчості українських композиторів XIX ст. 98

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

16. **Ли Чжень** Теоретический анализ проблемы ценностных и профессионально-ценностных ориентаций студентов-музыкантов из Китая 105
17. **Сі Даофен** Значення народно-пісенної творчості у виконавському мистецтві Китаю 111
18. **Устименко-Косоріч О. А.** Сербська баянно-акордеонна школа народної музики: науково-теоретичний аспект 116
19. **Цзян Лібінь** До проблеми музичного навчання і виховання у Китаї 128

МЕТОДИКА. ПРАКТИКА. ДОСВІД

20. **Бугайов В. І.** Експлікація поняття «образо-символотворчості» в естетичному вихованні майбутніх дизайнерів 134
21. **Ван Цзяньшу** Структура вокально-виконавської культури майбутніх учителів музики 140
22. **Гавран І. А.** Мотиваційно-ціннісний аспект формування емпатії майбутніх учителів музики в процесі диригентсько-хорової підготовки 146
23. **Григор'єва В. В.** Готовність майбутнього вчителя музики до виконавської диригентсько-хорової діяльності 151
24. **Гусаченко Л. М.** Естетичне виховання молодших школярів засобами хореографічного мистецтва 156
25. **Даршакова Н. А.** Изобразительная метафора как средство отражения действительности 162
26. **Дермельова Н. М., Кривохвостов В. Б., Аверченко М. М.** Залучення творів сучасних українських композиторів до вивчення в курсі «Основ сценічно-творчого мистецтва» ... 166
27. **Ємельянова О. Ю.** Готовність майбутніх вчителів хореографії до роботи з музичним матеріалом 174
28. **Криворучкін В. І.** Особливості проектування комбінованих вербально-іконічних товарних знаків 180
29. **Лі Чуньпен** Діагностика формування комунікативної компетентності майбутніх учителів музики на вокально-хорових заняттях 185
- Відомості про авторів** 191

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

УДК 929Лисенко : 78.035 "18"

Г. Г. Ковальова

МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ М. В. ЛИСЕНКА В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ МУЗИЧНОГО РОМАНТИЗМУ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ

Творчість М. В. Лисенка, композитора, засновника української музичної класики, виконавця, хорового диригента, суспільного діяча і педагога мистецтва користується заслуженою популярністю в Україні та за її межами. Інтерес до музики М. В. Лисенка постійно зростає, привертаючи нових виконавців, нові кола слухачів. Закономірним є існування значної кількості наукової літератури, присвяченої вивченню життєвого і творчого шляху М. В. Лисенка, коментуванню його музичних творів, аналізу музичної та музично-педагогічної діяльності.

Перші роботи про М. В. Лисенка написали його сучасники. Упродовж 1868-1903 років у періодичній пресі м. Києва друкувалися рецензії на концерти М. В. Лисенка-виконавця та невеликі статті. Починаючи з 1903 року, з нагоди ювілею композитора з'явилися статті аналітичного характеру, що наголошували на значенні творчості М. В. Лисенка для розвитку української національної музики. Значне зростання наукових видань відбулося після смерті М. В. Лисенка у 1912 році. Період, що розпочався безпосередньо після смерті композитора був відмічений значним розвитком мемуарної літератури (статті О. Русова, О. Пчілки, Л. Кобилянського, А. Степовича, В. Пухальського, М. Тутковського). У спогадах сучасників висвітлювався творчий шлях М. В. Лисенка, високо оцінювався творчий здобуток композитора, його внесок у формування української національної культури. Окремо аналізувалася фольклористична та етнографічна діяльність композитора [1].

За радянських часів у перші повоєнні десятиліття лисенкознавство розвивалося як розділ українського музикознавства. У ті роки вийшла монографія Л. Архімовича та М. Гордійчука «М. В. Лисенко. Життя і творчість» (1952 р.), публікувалися спогади композитора Ф. Колесси, праці Г. Лазаревського та С. Паньківського. Окрему групу наукових досліджень складають роботи російських авторів А. Гозенпуда, О. Діаніна, композитора Ю. Шапоріна. У змісті даних робіт музична

спадщина українського композитора аналізувалася в теоретичному та історичному аспектах. Основу сучасного українського музичного лисенкознавства заклали роботи Д. М. Ревуцького. Упродовж життя вченим були написані розгорнуті статті й коментарі до видань музичних творів М. В. Лисенка, підготовлені роботи біографічного характеру, опрацьовані наукові рукописи М. В. Лисенка [2]. Творчості композитора М. В. Лисенка присвячена значна кількість сучасних довідкових та енциклопедичних видань [3].

Здійснений аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати, що творчість М. В. Лисенка достатньо вивчена в біографічному, музикознавчому, музично-історичному, музично-естетичному аспектах. Між тим уявлення про значення українського композитора М. В. Лисенка будуть більш детальними за умов вивчення його музично-педагогічної діяльності, опосередкованої контекстом музичного романтизму другої половини XIX століття.

Метою нашої роботи є вивчення музично-педагогічної діяльності М. В. Лисенка у контексті культури музичного романтизму другої половини XIX століття як загальноєвропейського мистецького руху, що посилив інтерес професійних композиторів та виконавців до творів народного музичного мистецтва і на цій основі сприяв оновленню форм музичного життя.

Творчість багатьох композиторів другої половини XIX століття тісно пов'язана із романтизмом як стилем європейського мистецтва, загальним мистецьким рухом. Романтизм свого часу докорінно змінив художнє життя багатьох країн Західної та Східної Європи. З огляду на дану обставину ми перш за все проаналізуємо програмні настанови романтичного мистецтва, виявимо специфічні ідеї та цінності романтичної культури, що прийшли на зміну ідеям Просвітницької доби. На спадковість ідеологій романтизму та Просвітництва в європейській культурі вказує І. Белза. У своїх дослідженнях науковець підкреслює критичну, антифеодальну, національну спрямованість суспільної думки доби Просвітництва. Ці ідеї були в оновленому вигляді успадковані романтичною культурою відповідно до нових історичних умов [4]. Вплив просвітницького ідейного комплексу в трансформовану вигляді можна знайти в статтях про естетичне виховання Ф. Шиллера, в наполегливих пошуках морального ідеалу в образах народних героїв (літературні твори В. Гюго, В. Скотта). І. Белза вказує на певні ознаки романтичного мислення, що зумовили ідейний зміст романтичного методу в мистецтві. Йдеться, по-перше, про «усвідомлення соціальної несправедливості в суспільстві, намагання щодо її скасування»; по-друге, про «створення художніх образів, насичених високим етичним змістом, що суперечили дійсності й намагалися перетворити її на краще» [4, с.152-153].

Українська музична культура у другій половині XIX століття вийшла на якісно новий рівень. Музичне життя українських міст значно інтенсифікувалося, до нього залучилися більш широкі верстви населення,

інтелігенція, аматори, вчителі музики. У Києві, Катеринославі, Полтаві, Харкові та інших містах проводилися домашні музичні зібрання, організовувалися музичні гуртки. Важливу роль у музичному житті тих часів відігравали концерти в навчальних закладах. Учителі музики влаштовували добродійні концерти, в яких брали участь аматори й професіонали, місцеві виконавці й гастролери-іноземці. [5, с. 127-130]. Тогочасна російська імперська влада проводила політику на максимальне звуження функціонування української музики в суспільстві. Цензура тих часів дуже ретельно перевіряла зміст українських творів, що звучали під час концертів. Тим не менш, попри ідеологічний тиск та прямі заборони, провідні діячі української музичної культури другої половини XIX ст. докладали максимум зусиль для формування музичних колективів, виконання професійних та народних українських музичних творів, збереження традицій українського народного інструментального й хорового виконавства, вшанування пам'яті найвідоміших постатей української національної історії [6, с. 127-130].

Видатним музичним педагогом і організатором українського музичного життя тих часів був М. В. Лисенко. Дослідники життя і творчості М. В. Лисенка відмічають наступні напрямки його музично-педагогічної діяльності: викладацька робота в музичних закладах, керівництво українськими хоровими колективами, організація хорових концертних подорожей. Зазначається, що завдяки роботі з хоровими колективами, організації хорових концертів, виконанню українських народних пісень в 70-ті роки XIX століття М. В. Лисенко став «душею музичного Києва» [6, с. 153]. Хорова праця М. В. Лисенка стала однією з найважливіших сторінок його музично-педагогічної діяльності. На той час в Україні не існувало професійних хорових колективів, за винятком церковних хорів. Тим більше вражає майстерність М. В. Лисенка, хорового диригента, котрий працював виключно із самодіяльними хорами. Хористами, як правило, ставали люди з прекрасними голосами, але без знання нот. Усю програму концертів співаки вчили по слуху напам'ять. За таких умов успішний виступ міг відбутися тільки завдяки педагогічній майстерності М. В. Лисенка, особливій, притаманній тільки йому методиці роботи. У дослідженні Д. М. Ревуцького йдеться про особливу техніку праці з обдарованими, але зовсім непрофесійними співаками. «Трудно повірити, – зазначає автор, – але в дуже короткий час М. В. Лисенко умів довести їх до високого ступеня досконалості» [7, с.530-531]. М. В. Лисенко мав надзвичайний хист розтлумачити річ, призначену до виконавства, захопити виконавців нею, розкрити її художній і ідеологічний зміст. Особливу ж силу володіти людським колективом майстер-диригент демонстрував під час гри на роялі, коли «вся сила його температменту виливалася з усієї міміки його обличчя, з усієї його постаті і з глибоко співучих звуків рояля» [там само]. Ледь не в кожному українському місті після відвідин його хором М. В. Лисенка засновувались музично-співацьки гуртки, які культивували й розносили

по селах українську пісню. «Це була місія, велика культурна місія, – вказує В. М. Чаговець, – Лисенко повертав Україні її багатство, її духовну спадщину, її дорогоцінний набуток, пісню» [8, с. 540-541].

У підсумку нашого дослідження зазначимо таке. Ми розглянули музично-педагогічну діяльність М. В. Лисенка в контексті культури музичного романтизму другої половини XIX століття, проаналізували культурно-історичні джерела й етико-естетичні аспекти романтизму, зробили наголос на культурно-просвітницьких ідеях, національних цінностях, притаманних романтичному методу, акцентували тяжіння митців-романтиків до народного мистецтва як джерела професійної художньої творчості. Традиції романтичного мистецтва вплинули на розвиток української музики другої половини XIX століття. Вагомими ознаками українського музичного життя стали залучення до мистецької діяльності широких верств населення, значне поживлення концертно-виконавської діяльності, збільшення уваги до української національно-культурної спадщини. Культурно-мистецька, просвітницька робота в Україні другої половини XIX століття здійснювалася в умовах ідеологічного тиску з боку імперської влади, націленого на максимальне звуження функціонування в суспільстві української мови та українського мистецтва. Кульмінаційний період розвитку українського музичного романтизму припав на творчість М. В. Лисенка. Узагальнивши традиції європейського романтичного мистецтва, композитор зумів надати українській романтичній музиці яскравого національного забарвлення. М. В. Лисенко став автором перших українських класичних музичних творів, видатним музикантом-педагогом, керівником хорових колективів, організатором хорових концертних подорожей. До специфіки музично-педагогічної діяльності М. В. Лисенка ми віднесли увагу до образного змісту твору, вміння доступно розтлумачити твір, захопити виконавців і слухачів пісню. У музично-педагогічній діяльності М. В. Лисенка-хорового диригента на особливу увагу заслуговує всебічна пропаганда української пісні як такої, що втілює духовне багатство українського народу. Музично-педагогічна діяльність М. В. Лисенка в контексті культури музичного романтизму набула значення культурної місії, націленої, з одного боку, на повернення духовних скарбів минулого, а з іншого, на подальший розвиток української національної музики як складової світової музичної культури.

Список використаної літератури

1. Русов О. Лисенко – науковий дослідник законів української музики // Микола Лисенко у спогадах сучасників : у 2 т. / О. Русов ; редкол. А. П. Лашенко (голова) та ін. – К. : Муз. Україна, 2003. – Т. 1. – С.179-184. **2. Ревуцький Д. М.** Микола Лисенко. Повернення першоджерел / Вступ. ст., упоряд. текстів, іл. матеріалу, імен. показ. В. В. Кузик. – К. : Муз. Україна, 2003. – 320 с. : іл., нот. **3. Муха А. І.** Композитори України та української діаспори : Довідник / А. І. Муха. –

К. : Муз. Україна, 2004. – 352 с. 4. Бэлза И. Исторические судьбы романтизма и музыка : Очерки / Игорь Бэлза. – М. : Музыка, 1985. – 200 с., нот. 5. Архимович Л., Гордійчук М. М. В. Лисенко. Життя і творчість / Л. Архимович, М. Гордійчук. – К. : Мистецтво, 1952. – 256 с. 6. Корній Л.П. Історія української музики. Частина третя. ХІХ ст. / Л. П. Корній. – Київ – Нью-Йорк : Видавництво М. П. Коць, 2001. – 480 с. 7. Ревуцький Д. М. В. Лисенко – хоровий диригент // М. В. Лисенко у спогадах сучасників / Упорядник О. М. Лисенко. – К. : Музична Україна, 1968. – С. 528-532. 8. Чаговець В. М. В. Лисенко і його пісні // М. В. Лисенко у спогадах сучасників / Упорядник О. М. Лисенко. – К. : Музична Україна, 1968. – С. 533-541.

Ковальова Г. Г. Музично-педагогічна діяльність М. В. Лисенка в контексті культури музичного романтизму другої половини ХІХ століття

У статті розглянута музично-педагогічна діяльність українського композитора, засновника української музичної класики, музичного виконавця, хорового диригента, суспільно-громадського діяча і педагога мистецтва М. В. Лисенка. Аналіз музично-педагогічних ідей композитора М. В. Лисенка здійснюється на тлі традицій культури європейського музичного романтизму. Акцентується вплив М. В. Лисенка на розвиток української хорової класики. Робиться наголос на культурному значенні музично-педагогічної діяльності М. В. Лисенка.

Ключові слова: М. В. Лисенко, романтизм, музично-педагогічна діяльність, хоровий концерт.

Ковалёва А. Г. Музыкально-педагогическая деятельность Н. В. Лысенко в контексте культуры музыкального романтизма второй половины ХІХ столетия

В статье рассматривается музыкально-педагогическая деятельность украинского композитора, музыкального исполнителя, хорового дирижёра, общественного деятеля и педагога Н. В. Лысенко. Анализ музыкально-педагогических идей композитора осуществляется с учётом традиций европейского музыкального романтизма. Акцентируется влияние Н. В. Лысенко на развитие украинской хоровой классики. Подчёркивается культурное значение музыкально-педагогической деятельности Н. В. Лысенко.

Ключевые слова: Н. В. Лысенко, романтизм, музыкально-педагогическая деятельность, хоровой концерт.

Kovaleva G. G. The Mykola Lysenko's Art in the Context of the Romantic Music Culture of the Second Half of XIX Century

In the article it is studied the art of the Ukrainian composer, the founder of the Ukrainian music classics, performer, choir conductor, publican and art teacher M. Lysenko. The analysis is done with an account of European

romantic traditions. It is underlined, that M. Lysenko had an influence on the Ukrainian choir classics.

We considered musical and pedagogical activity of M. Lysenko in the context of culture of musical romanticism of the second half of XIX of century, analyzed cultural and historical sources and aesthetic aspects of romanticism, emphasized in a civilized manner-elucidative ideas, national values inherent to the romantic method, accented the gravitation of artists-romantics to the folk art as source of professional artistic work. Traditions of romantic art influenced on development of Ukrainian music of the second half of XIX of century. Bringing in became the ponderable Ukrainian musical vital sparks to artistic activity of wide layers of population, considerable revival of concerto-carrying out activity, increase of attention to the Ukrainian national and cultural inheritance. Cultural and art, elucidative work in Ukraine of the second half of XIX of century came true in the conditions of ideological pressure from the side of imperial power, functioning aimed at the maximal narrowing in society of Ukrainian and Ukrainian art. Generalizing traditions of the European romantic art, a composer managed to give to Ukrainian romantic music of the bright national coloring. Mykola Lysenko became the author of the first Ukrainian classic pieces of music, prominent musician-teacher, by the leader of choral collectives, organizer of choral concerto trips.

Key words: M. Lysenko, art, romantic culture, music art, choir conducting.

Стаття надійшла до редакції 8.02.2013 р.

Прийнята до друку

Рецензент – канд. філософ. наук, доц. Шелупахіна Т. В.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Аверченко Миколай Миколайович – старший викладач кафедри музики і хореографії Донбаського державного педагогічного університету.

Анікіна Ганна Олександрівна – мистецтвознавець, головний зберігач Луганського обласного художнього музею, Заслужений працівник культури України. Коло наукових інтересів: перспективи розвитку сучасних художніх музеїв в Україні.

Анікіна Тетяна Олександрівна – доцент кафедри культурології та кіно-, телемистецтва Інститут культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Бугайов Василь Іванович – кандидат філософських наук, асистент кафедри дизайну ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Коло наукових інтересів: філософія мистецтва. семіотика, образотворче мистецтво, педагогіка.

Борщенко Лідія Михайлівна – кандидат мистецтвознавства, директор Луганського обласного художнього музею, Заслужений працівник культури України, член національної спілки художників України. Коло наукових інтересів: перспективи розвитку сучасних художніх музеїв в Україні та в світі; естетичне виховання молоді.

Ван Цзяньшу – аспірант Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: формування вокально-виконавської культури студентів інститутів мистецтв педагогічних університетів.

Гавран Ірина Анатоліївна – аспірант Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: підготовка майбутніх учителів музики до роботи з дитячими хоровими колективами. Розвиток емпатійності студентів у процесі диригентсько-хорової діяльності.

Голубенко Євгенія Вадимівна – магістрант Інституту культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Григор'єва Вікторія Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Бердянського державного педагогічного університету. Коло наукових інтересів: інтегроване викладання мистецтва у початковій школі, дитяче

хорове виконавство, підготовка майбутніх вчителів музики до диригентсько-хорової діяльності.

Гусаченко Лариса Миколаївна – старший викладач кафедри музики і хореографії Донбаського державного педагогічного університету.

Даршакова Наталія Олександрівна – викладач художніх дисциплін закладу освіти «Могилевський державний коледж мистецтв» (Республіка Білорусь). Коло наукових інтересів: дослідження сучасного білоруського живопису.

Дермельова Наталія Миколаївна – старший викладач кафедри музики і хореографії Донбаського державного педагогічного університету.

Смельянова Олена Юріївна – викладач відділення хореографії кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Інститут психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету. Коло наукових інтересів: музика як компонент формування професійної компетентності майбутнього вчителя хореографії; інноваційні засоби у навчанні гри на фортепіано студентів-хореографів.

Закорецька Алла Миколаївна – старший викладач кафедри художньо-комп'ютерної графіки Луганської державної академії культури і мистецтв. Коло наукових інтересів: теорія та історія мистецтва.

Зюзіна Тетяна Опанасівна – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва та професійної майстерності Інституту культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Коло наукових інтересів: естетичне виховання, образотворче мистецтво, педагогіка.

Камінська Алла Володимирівна – аспірант ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», викладач художніх дисциплін ВП «Брянківський коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». Коло наукових інтересів: дослідження та аналіз дизайн-освіти в цілому.

Ковальова Ганна Георгіївна – старший викладач кафедри теорії, історії музики та інструментальної підготовки Інституту культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», член Національної спілки композиторів України. Коло наукових інтересів: питання теорії та історії музики, історія української

музики, методика викладання музично-історичних та музично-теоретичних дисциплін

Ковбасюк Андрій Михайлович – магістр мистецтв, аспірант Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, викладач кафедри театрознавства та акторської майстерності факультету культури і мистецтв Львівського національного університету ім. І. Франка. Коло наукових інтересів: роль народнопісенної творчості в становленні професійного співака. Становлення та розвиток Львівської вокальної школи. Аналіз педагогічної діяльності представників Львівської вокальної школи кінця ХХ-початку ХХІ ст.

Козир Алла Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування Інституту мистецтв НПУ імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, формування їх професійної майстерності.

Криворучкін Віктор Іванович – асистент кафедри дизайну ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Коло наукових інтересів: знаки та знакові системи візуальної комунікації, проектування вербально-іконічних знаків, проектування реклами та рекламної графіки, зовнішня реклама.

Кривохвостов Володимир Борисович – старший викладач кафедри музики і хореографії Донбаського державного педагогічного університету.

Лі Чжень – аспірант кафедри теорії, історії музики та інструментальної підготовки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Лі Чуньпен – аспірант Інституту мистецтв НПУ імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: формування фахової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.

Овчаренко Ганна Едуардівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дизайну ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Відмінник освіти України. Коло наукових інтересів: регіональні проблеми та перспективи розвитку мистецької освіти.

Павлова Олександра Ігорівна – викладач кафедри образотворчого мистецтва та професійної майстерності ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Паньків Людмила Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: художня освіта молоді; розвиток особистості засобами мистецтва.

Пономарьова Олена Миколаївна – докторант, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дизайну ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Коло наукових інтересів: полі художня освіта, мистецька освіта, підготовка фахівців мистецьких спеціальностей.

Сердюк Світлана Миколаївна – аспірант ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», голова циклової комісії спецдисциплін спеціальності «Дизайн», викладач ВП «Брянківський коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». Коло наукових інтересів: Підготовка майбутніх фахівців спеціальності «Дизайн» в контексті компетентнісного підходу.

Сі Даофен – аспірант Інституту мистецтв НПУ імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: народно-пісенна творчість як основа вокальної підготовки китайських студентів.

Устименко-Косоріч Олена Анатоліївна – докторант, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії, історії музики та інструментальної підготовки Інституту культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Цзян Лібінь – аспірант Інституту мистецтв НПУ імені М. П. Драгоманова. Коло наукових інтересів: специфіка співацької підготовки студентів у китайських університетах.

Штурмак Іванна Володимирівна – магістр мистецтв, викладач вокалу кафедри музичного мистецтва факультету культури і мистецтв Львівського національного університету ім. І. Франка. Коло наукових інтересів: збереження та розвиток українських традицій, дослідження творчої діяльності українських композиторів XIX ст., вокальна академічна музика та її розвиток на сучасному етапі.

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

№ 10 (269) травень 2013

Частина III

Відповідальний за випуск:
к. п. н., доц. **Г. Е. Овчаренко**

Здано до склад. 00.00.2012 р. Підп. до друку 00.00.2012 р. Формат 60x84 1/8.
Папір офсет. Гарнітура Times New Roman. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 00. Наклад 200 прим. Зам. № 00.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.